

«СХВАЛЕНО»

Рішенням педагогічної ради
комунального закладу
«Районний Будинок учнівської
молоді» Дубенської районної ради
Протокол № 1 від 30.08.2019 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

директор комунального закладу
«Районний Будинок учнівської
молоді» Дубенської районної ради
І.А. КОЛІСНІЧЕНКО
2019 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

комунального закладу «Районний Будинок учнівської молоді»
Дубенської районної ради Рівненської області

Вступ

Сьогодні позашкільні реалії вимагають від педагогів переосмислення багатьох освітніх канонів, введення в практику роботи нових нетрадиційних ідей, що забезпечували б оптимальний розвиток дитини і відповідали сучасним потребам суспільства.

Позашкільна робота спрямована на реалізацію завдань виховання підростаючого покоління. Вона передбачає виховання свідомих і високоосвічених людей, здатних як до фізичної так і розумової праці, до активної діяльності в різних галузях громадського і державного життя, в галузі науки і культури.

Освітня програма комунального закладу «Районний будинок учнівської молоді» Дубенської районної ради складена з урахуванням компетентнісного підходу, процесу диференціації та індивідуалізації освітнього процесу, демократизації управління, створення умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу закладу позашкільної освіти, збереження єдиного освітнього простору в регіоні, соціального захисту вихованців із забезпеченням їх права на доступність і якість позашкільної освіти, створення умов для безперервності освіти.

Освітня програма закладу є засобом забезпечення реальних умов для вибору індивідуальної траєкторії розвитку, гарантом досягнення обраних освітніх рівнів, технологічним засобом управління якістю позашкільної освіти.

Освітня програма узгоджена із законами України «Про освіту» та «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положенням про позашкільний навчальний заклад, Положенням про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 р. № 651 та зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20

серпня 2004 р. за № 1036/9635, Типовими навчальними планами для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.2008 р. № 676, освітніми запитами дітей та їх батьків.

Комунальний заклад районний Будинок учнівської молоді Дубенської районної ради Рівненської області - комплексний позашкільний заклад, в якому на засадах вільного вибору займаються школярі в позаурочний час.

Головна мета діяльності - створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку дітей та учнівської молоді у вільний від навчання час, виховання патріотизму, впровадження якісно нових форм та методів організації позашкільної життєдіяльності підлітків, задоволення їх освітніх потреб.

Основними завданнями є:

- виховання громадянина України;
- вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду;
- виховання у вихованців поваги до Конституції України, прав і свобод людини та громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії;
- виховання патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, національних цінностей українського народу, а також інших націй і народів;
- виховання шанобливого ставлення до родини та людей похилого віку;
- створення умов для творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку вихованців;
- здобуття вихованцями первинних професійних навичок і вмінь, необхідних для їхньої соціалізації, подальшої самореалізації та професійної діяльності;

- формування свідомого й відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- задоволення потреб гуртківців у професійному самовизначенні і творчій самореалізації;
- пошук, розвиток та підтримка здібних і талановитих вихованців;
- організація дозвілля учнівської молоді, пошук його нових форм; профілактика бездоглядності, правопорушень;
- виховання в учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих;
- формування здорового способу життя вихованців;
- здійснення інформаційно-методичної та організаційно-масової роботи.

Освітній процес комунального закладу «Районний Будинок учнівської молоді» Дубенської районної ради специфічний, багатогранний, цілісний і системно упорядкований. У ньому взаємопов'язані методики і технології, які забезпечують можливість широкого вибору змісту форм засобів освіти та виховання дітей у вільний від навчання час.

Освітній процес здійснюється за художньо-естетичним, еколого-натуралістичним, науково-технічним напрямками і має свою модель безперервної освіти, яка починається в творчих об'єднаннях 1-го рівня (початкового) і знаходить своє завершення у секціях III-го (вищого) рівня.

У своїй діяльності комунальний заклад «Районний Будинок учнівської молоді» Дубенської районної ради керується нормативно-правовими документами: Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами МОН, Концепцією ООН «Про права дитини», «Положенням про позашкільний заклад», Концепцією, власним Статутом. Реалізуючи компетентнісний підхід в освітньому просторі, районний Будинок учнівської молоді орієнтується на:

- оновлення змісту, форм і методів роботи на основі гуманізму, національних цінностей та традицій,

- враховує регіональні особливості позашкільної освіти при побудові навчально-виховного процесу,
- створює гуманістично-орієнтований виховний простір, що сприятиме всебічному розвитку особистості вихованця, оволодінню ним соціально значущими компетентностями.

Найпоширенішою формою роботи з вихованцями є гурткові заняття.

Освітня діяльність з учнями молодшого шкільного віку спрямована на виявлення здібностей, обдарувань, розвиток їх інтересів. Пріоритетними є ігрові форми та методи виховної роботи.

Для учнів підліткового віку працюють гуртки, які розвивають пізнавальні інтереси. У процесі творчої діяльності вихованці свідомо досягають поставленої мети, долають труднощі на шляху до неї. У них розвиваються морально-етичні, трудові, художньо-естетичні якості, виявляється інтерес до пошукової діяльності та вибору майбутньої професії.

Напрямки діяльності районного Будинку учнівської молоді

Художньо-естетичний

Забезпечує освіченість та вихованість особистості, здатної до саморозвитку та самовдосконалення, формування її художньо-естетичної культури засобом кращих світових та національних культурологічних надбань, сприяє виробленню умінь примножувати культурно-мистецькі традиції свого народу.

- *Організація та проведення вечорів, виставок, оглядів, конкурсів;*
- *Зустріч з поетами та народними умільцями рідного краю;*
- *Організація подорожей та екскурсій по рідному краю з метою науково-дослідницької роботи;*
- *Вивчення народних традицій та історії рідного краю засобами збору легенд, переказів, звичаїв та обрядів;*
- *Участь в обласних, Всеукраїнських виставках образотворчого, декоративно-ужиткового мистецтва.*

Еколого-натуралістичний напрямок

Забезпечує оволодіння знаннями про навколишнє середовище, формує екологічну культуру особистості, сприяє набуттю навичок і досвіду вирішення екологічних проблем та передбачення можливих наслідків власної природо перетворюючої діяльності; залучення дітей до практичної природоохоронної роботи екологічної діяльності із збереження навколишнього середовища.

- *Проведення екскурсій в природу з метою спостереження за навколишнім середовищем, розвиток мислення та уваги;*
- *Проведення природоохоронних акцій, прокладання екологічних стежок;*
- *Вирощування та висаджування у відкритий ґрунт дерев та кущів;*
- *Створення учнівської екологічної агітбригади;*
- *Проведення заходів спрямованих на збереження екофонду рідного краю;*
- *Збір та заготівля лікарської сировини, виготовлення годівниць, шпаківень;*
- *Формування перших трудових навичок, допрофесійна підготовка.*

Науково-технічний напрямок

Спрямований на формування у дітей і підлітків техніко-технологічних знань, розширення їх політехнічного світогляду, задоволення потреб юної особистості у вдосконаленні освіти з основ конструкторсько-експериментальної та винахідницької діяльності, реалізація здібностей шляхом пошуку та розвитку вмінь, навичок технічного моделювання, конструювання.

- *Організація районних виставок з технічної творчості учнівської молоді з метою пропаганди технічних знань серед дітей;*
- *Участь в обласних та Всеукраїнських виставках, конкурсах, змаганнях з технічної творчості учнівської молоді;*
- *Здійснення тренувальних та показових запусків моделей ракет та літаків;*
- *Проведення семінарів, майстер-класів, авторських шкіл для вчителів трудового навчання з метою пропагування розвитку технічних гуртків у районі;*

- *Розширення мережі гуртків технічного напрямку шляхом відкриття їх на базах шкіл району.*

Головна особливість освітнього процесу полягає в тому, що він будується на взаємній співтворчості педагогів і дітей, на їхній дружбі і духовній спільності, визнаній самостійності особистості дитини, на взаємоповазі і взаємній зацікавленості у суспільному успіху та результаті діяльності.

Дії спрямовані на підтримку функціонування та розвиток освітньої системи

Для організації освітньої діяльності необхідно враховувати чинники позашкільної освіти, адже тільки у сприятливих педагогічних умовах за допомогою правильно обраних шляхів може вільно розвиватися творчий учитель та виховуватись творчий учень.

- Удосконалення змісту, форм і методів організації освітньої діяльності в закладі відповідно до Статуту, Концепції позашкільної освіти, Закону України «Про позашкільну освіту», Програми Національного виховання дітей та молоді на 2008-2020 роки, Концепції національно-патріотичного виховання.
- Утвердження ідеалів гуманізму, свободи особистості, демократії, соціального і духовного прогресу, установка на пріоритет загальнолюдських та моральних цінностей.
- Сприяння творчій та науково-дослідницькій роботі учнів та працівників закладу.
- Удосконалення системи позанавчальної діяльності гуртківців з урахуванням відповідних умов закладу.
- Підвищення творчої активності та професіоналізму педагогів.
- Спрямовання діяльності педагогів на всебічний розвиток дитини її творчої активності.
- Максимальне охоплення дітей соціально-незахищених та пільгових категорій населення гуртковою роботою.

- Активізація зусиль працівників закладу спрямованих на розвиток духовності, виховання патріотизму та поваги до історичної спадщини українського народу.
- Використання атестації, конкурсів, оглядів майстерності, проведення семінарів, майстер-класів, для розвитку творчої активності педагога з подальшим матеріальним заохоченням.
- Впровадження досвіду роботи керівників гуртків рай БУМу в практику вчителів району.
- Забезпечення зміцнення та поповнення матеріально-технічної бази закладу.

Структура управління Районним Будинком учнівської молоді

Субординаційні зв'язки

Органом управління Районним Будинком учнівської молоді є Дубенська районна рада.

Управління галузевою діяльністю здійснює відділ освіти, молоді та спорту Дубенської райдержадміністрації.

Безпосереднє керівництво Районним Будинком учнівської молоді здійснює його директор.

Директор Районного Будинку учнівської молоді підзвітний Дубенській районній раді та відділу освіти, молоді та спорту Дубенської районної державної адміністрації і організовує виконання їх рішень, наказів.

Вищим органом громадського самоврядування закладу є загальні збори трудового колективу (конференція).

У період між загальними зборами (конференціями) діє рада Районного Будинку учнівської молоді. Рада Районного Будинку учнівської молоді розглядає питання перспектив розвитку закладу, надає допомогу керівництву в реалізації цих планів, здійснює громадський контроль за діяльністю керівництва.

З метою розвитку та вдосконалення освітнього процесу, професійної діяльності педагогічних працівників в Районному Будинку учнівської молоді створено педагогічну раду – постійно діючий колегіальний орган управління Районним Будинком учнівської молоді. Організація діяльності та повноваження педагогічної ради визначені Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» та іншими нормативно-правовими документами. Головою педагогічної ради є директор.

Повноваження органів управління районним Будинком учнівської молоді визначені Статутом закладу.

Система управління освітнім процесом – це взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємопідпорядкування основних його понять та їхня реалізація в єдності (мета, зміст позашкільної освіти і виховання, вибір оптимальних форм, методів та засобів виховного впливу, аналіз наслідків діяльності та корегування). Така система забезпечує ефективне функціонування закладу, досягнення стратегічних і тактичних цілей діяльності.

Заклад організовує свою діяльність за результатами аналізу якості позашкільної освіти, використовуючи механізми цільового і системного контролю. Під час аналізу особлива увага звертається на основні педагогічні умови підвищення ефективності освітнього процесу, його результативність, творче ставлення вихованців до діяльності.

Критерії ефективності управлінської діяльності:

- досягнення запланованої мети.
- відповідність концепції управління концепції розвитку закладу позашкільної освіти.
- міра дієвості впливу управлінської системи на ціннісні орієнтації та мотиваційну сферу.
- ступінь залежності професійної майстерності педагогів і динаміки розвитку особистості вихованців від управлінської діяльності.
- ступінь впливу стилю та методів управління на морально-психологічний

клімат у колективі.

Отже, для забезпечення ефективності управління позашкільним навчальним закладом дотримуємось таких правил:

- орієнтація на успіх;
- використання всіх можливостей для досягнення поставлених завдань;
- дослідження результатів і здійснення проектно-інвестиційного управління освітнім процесом;
- обґрунтування прийнятих рішень;
- аналіз проблем, встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними;
- дотримання демократичного стилю керівництва.

Оскільки в системі позашкільної освіти немає державних стандартів, які б визначали якісні вимоги до діяльності та її результатів, то важливим критерієм якості роботи є зростання попиту на послуги закладів позашкільної освіти та задоволення інтересу дітей в особистісних, творчих, пізнавальних потребах, спрямованих на стимулювання діяльності особистості до продуктивності у власному житті й житті держави.

Кадрове забезпечення (Додаток 1)

Реалізацію освітнього процесу в Районному будинку учнівської молоді забезпечують директор, методист, керівники гуртків, практичний психолог, культорганізатор.

Педагогу для ефективної діяльності необхідно володіти ключовими компетентностями, бути цілеспрямованим, уміти чітко та реально прогнозувати майбутнє.

В закладі організована робота методичної служби, яка має за мету підвищення фахової майстерності педагогічних працівників, розвиток творчого потенціалу кожного педагога та педагогічного колективу в цілому. Діяльність методичної служби спрямована на надання допомоги педагогічним працівникам у підвищенні їх професійної майстерності, удосконалення змісту, форм і методів реалізації освітнього процесу шляхом впровадження нових програм, нових педагогічних технологій навчання і

виховання, перспективного педагогічного досвіду; розробку його методичного забезпечення.

Методична служба закладу перебуває у постійному пошуку ефективних шляхів стимулювання творчої активності педагогів. Методична робота з педагогічними кадрами в закладі має свою систему і реалізується через групові, індивідуальні та масові форми роботи.

- **Групові форми методичної роботи**

- Участь в постійно-діючих семінарах:
 - а) педагогів - виховників;
 - б) практичних психологів;
- Організація роботи по проведенню:
 - а) майстер-класів;
 - б) відкритих занять.
 - в) творчих майстерень
- Робота творчої групи:
- Методичні консультації, наради

- **Індивідуальні форми методичної роботи**

- Вивчення передового педагогічного досвіду працівниками закладу.
- Курсова підготовка.
- Творчі звіти керівників гуртків, що атестуються.
- Виставка педагогічних напрацювань «Я- атестуюсь».
- Консультації.
- Самоосвіта.
- Створення програм та посібників з позашкільної освіти.

- **Масові форми методичної роботи**

- Педагогічні серпневі зустрічі;
- Огляди, конкурси виставки, звіти.

Важливим аспектом методичної служби є цільовий супровід молодих педагогічних кадрів. В закладі організована робота з молодими вчителями за трьома напрямками: методична робота (консультавання, рекомендації), самоосвітня діяльність (участь в семінарах-практикумах, творчих майстернях для керівників гуртків, виступи), наставництво.

Навчальний план (Додаток 2)

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-

технічну діяльність», Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2001 р. № 433, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 серпня 2004 р. № 651, Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22 липня 2008 р. № 676.

Навчальні програми (Додаток 3)

Очікувані результати реалізації освітньої програми

Результатом реалізації освітньої програми стане сформованість у вихованців, пізнавальної, практичної, творчої і соціальної компетентностей.

Модель випускника комунального закладу «Районний Будинок учнівської молоді» Дубенської районної ради

Особистість - патріот, громадянин своєї країни

У вихованців розвинені патріотичні почуття, любов до України, повага до народних звичаїв та традицій, національних цінностей українського народу та інших націй і народів, сформоване ціннісне ставлення до суспільства та держави.

Особистість – активний учасник громадського життя та людина зі сформованими родинними та сімейними цінностями

Вільний розвиток особистості та формування її соціально-громадського досвіду, поваги до прав і свобод громадян, розвиток почуття власної гідності, утвердження норм моральної поведінки та культури спілкування в суспільстві, формування потреби в духовному збагаченні та фізичному вдосконаленні.

Особистість зі сформованим ціннісним ставленням до себе, власного

життя, здоров'я і життя, здоров'я оточуючих людей

Формування у вихованців свідомого і відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих, навичок безпечної поведінки, ціннісного ставлення до свого фізичного, психічного та духовного «Я», формування потреби в духовному збагаченні й фізичному вдосконаленні.

Особистість зі сформованою екологічною свідомістю

Виховання у молоді ціннісного ставлення до природи, розвиток екологічного мислення, формування усвідомленої та активної позиції щодо збереження довкілля.

Особистість зі сформованою полікультурною компетентністю

Розвиток у дітей та учнівської молоді естетичних смаків, почуття прекрасного, гармонії, ціннісного ставлення до надбань світової та вітчизняної культури.

Особистість, здатна до самореалізації в соціумі, творець власного життя, з розвиненим прагненням до самовдосконалення та самоосвіти

Адаптація дітей, учнівської молоді до швидко змінюваних умов соціуму через задоволення потреб у творчій самореалізації, професійному самовизначенні, набуття вихованцями соціально цінного досвіду трудової, науково-дослідної, творчої діяльності, необхідних для життя і праці в ринкових умовах.

Особистість-активний учасник суспільного прогресу

Формування майбутньої інтелектуальної еліти держави в галузі мистецтва, науки, техніки, виробництва.